

Họ và tên: Nguyễn Văn Lộc

SSV: 20120131

Đ: 2024-1

Môn: Chủ nghĩa xã hội khoa học

1

Chương 1: Nhập môn chủ nghĩa xã hội khoa học

1. Phân tích các giai đoạn phát triển của chủ nghĩa xã hội khoa học.

* 1. C. Mác và Ph. Ăngghen phát triển chủ nghĩa xã hội khoa học

* Thời kỳ từ 1848 đến Công xã Paris (1871):

- Đây là thời kỳ của những sự kiện của cách mạng dân chủ tư sản ở các nước Tây Âu (1848-1852).
- Quốc tế I thành lập (1864), tập I bộ "Tư bản" của C. Mác được xuất bản. Lênin đã nhận xét: bộ "Tư bản" là tác phẩm chủ yếu và cơ bản trình bày chủ nghĩa xã hội khoa học.
- Trên cơ sở tổng kết kinh nghiệm của cách mạng (1848-1852) của giai cấp công nhân, C. Mác và Ph. Ăngghen tiếp tục phát triển thêm nhiều nội dung của chủ nghĩa xã hội khoa học: tư tưởng về đập tan bộ máy nhà nước tư sản, thiết lập chuyên chính vô sản; bổ sung tư tưởng về cách mạng không ngừng bằng sự kết hợp giữa đấu tranh của giai cấp vô sản và phong trào đấu tranh của giai cấp nông dân; tư tưởng về xây dựng khối liên minh giữa giai cấp công nhân và giai cấp nông dân và xem đó là điều kiện tiên quyết bảo đảm cho cuộc cách mạng phát triển không ngừng đi tới mục tiêu cuối cùng.

* Thời kỳ sau Công xã Paris đến 1895.

- Trên cơ sở tổng kết kinh nghiệm Công xã Paris, C. Mác và Ph. Ăngghen phát triển chủ nghĩa xã hội khoa học: bổ sung và phát triển tư tưởng đập tan bộ máy nhà nước quan liêu, không đập tan bộ máy nhà nước tư sản nữa; thừa nhận Công xã Paris là một hình thái nhà nước của giai cấp công nhân.

- C. Mác và Ph. Ăngghen đã luận chứng sự ra đời của chủ nghĩa xã hội khoa học.
- C. Mác và Ph. Ăngghen đã nêu ra nhiệm vụ nghiên cứu của chủ nghĩa xã hội khoa học, yêu cầu phải tiếp tục bổ sung và phát triển chủ nghĩa xã hội khoa học phù hợp với điều kiện lịch sử mới.
- Hai ông đã nhiều lần chỉ rõ học thuyết của mình là những "gợi ý" cho mọi suy nghĩ & hành động.
- V.I. Lênin đánh giá: "Học thuyết Mác là học thuyết vạn năng vì nó là một học thuyết chính xác."

b). V.I. Lênin vận dụng và phát triển chủ nghĩa xã hội khoa học, thành tựu lý luận thành sách lược, chính sách.

V.I. Lênin đã biến chủ nghĩa xã hội khoa học thành lý luận hành động của giai cấp công nhân và của nhà nước xã hội chủ nghĩa đầu tiên trên thế giới - Nhà nước Xô viết (1917).

* Thời kỳ trước Cách mạng Tháng Mười Nga:

V.I. Lênin đã bảo vệ, vận dụng và phát triển sáng tạo các nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa xã hội khoa học trên một số khía cạnh sau:

- Đấu tranh chống các trào lưu phi Mác xít, bảo vệ chủ nghĩa Mác, mở đường cho chủ nghĩa Mác thâm nhập mạnh mẽ vào Nga.
- Xây dựng lý luận về chính đảng hiện đại của giai cấp công nhân: nguyên tắc, cương lĩnh, sách lược.
- Hoàn chỉnh lý luận về cách mạng xã hội chủ nghĩa và chuyên chính vô sản.
- Phát hiện quy luật phát triển không đổi về hình thức và chính trị của chủ nghĩa đế quốc và đi đến kết luận về thắng lợi của cách mạng vô sản.
- Đánh nhiều tâm huyết luận giải về chuyên chính vô sản.
- Trắc tập lãnh đạo đảng của giai cấp công nhân Nga tập hợp lực lượng đấu tranh chống kẻ thù chuyên chế Nga hoàng → giành chính quyền và tập giai cấp công nhân & nhân dân lao động Nga.

hà. Kỳ sau Cách mạng tháng Mười Nga -
Lênin đã viết nhiều tác phẩm quan trọng về những nguyên lý của CNXH trong thời kỳ mới:

- lý giải v

- Lý luận về chuyên chính vô sản.
- Lý luận về nhà nước quá độ chính trị từ chủ nghĩa tư bản lên chủ nghĩa cộng sản.
- Lý luận về chế độ dân chủ.
- Lý luận về cải cách hành chính bộ máy nhà nước.
- Lý luận về cường hình xây dựng chủ nghĩa xã hội ở nước Nga.

V.I. Lênin đặc biệt coi trọng vấn đề dân tộc trong hoàn cảnh đất nước có nhiều dân tộc.
V.I. Lênin đã nêu một tầm quang sáng ngời về lòng trung thành vô hạn với lợi ích của giai cấp công nhân, với lý tưởng cộng sản do C. Mác, Ph. Ăngghen phát hân và phát triển → một thiên tài khoa học, lãnh tụ bất khuất của giai cấp công nhân & nhân dân lao động toàn thế giới.

c. Sự vận dụng và phát triển sáng tạo của CNXH từ sau khi V.I. Lênin qua đời đến nay

- Hội nghị đại biểu các đảng Cộng sản và công nhân quốc tế họp tại Matxcơva tháng 11/1957 đã tổng kết và thông qua 9 quy luật chung của công cuộc cải tạo XHCN và xây dựng CNXH.
- Hội nghị đại biểu của 81 đảng Cộng sản và công nhân quốc tế cũng họp tại Matxcơva tháng 1/1960, đưa ra khẩu niệm và "thời đại hòa bình", xác định nhiệm vụ hàng đầu của các đảng Cộng sản công nhân.
- Sau Hội nghị năm 1960, hoạt động lý luận & thực tiễn được tăng cường hơn nữa.
- Những năm cuối 80 đầu 90 của thế kỷ XIX XX, chủ nghĩa xã hội đang bước một bước tiến to lớn khi Liên Xô sụp đổ.
- Trung Quốc tiến hành Cải cách từ 1978, thu được những thành tựu đáng ghi nhận.
- Ở Việt Nam, công cuộc đổi mới do Đảng Cộng sản Việt Nam khởi xướng và lãnh đạo từ Đại hội VI (1986), thu được những thành tựu to lớn có ý nghĩa lịch sử.

Câu 2: Trình bày đại tương, phương pháp và ý nghĩa học tập môn học Chủ nghĩa xã hội khoa học:

a. Đại tương nghiên cứu:

- Chủ nghĩa xã hội khoa học, học thuyết chính trị - xã hội trực tiếp nghiên cứu, luận chứng sự minh lịch sử của giai cấp công nhân, những đòi hỏi, những cải cách để giai cấp công nhân hoàn thành sứ mệnh lịch sử.
- Khái quát đại tương nghiên cứu của chủ nghĩa xã hội khoa học là: những quy luật, tính quy luật chính trị - xã hội của quá trình phát sinh, hình thành và phát triển của hình thái kinh tế - xã hội cộng sản chủ nghĩa mà giai đoạn thấp là chủ nghĩa xã hội; những nguyên tắc cơ bản, những điều kiện, những con đường và hình thức, phương pháp đấu tranh cách mạng của giai cấp công nhân và nhân dân lao động nhằm biến thực tại xã hội thành loài vật chủ nghĩa tư bản lên chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản.

b. Phương pháp nghiên cứu: Khoa học sử dụng phương pháp luận chung nhất là chủ nghĩa duy vật

- Chủ nghĩa xã hội khoa học sử dụng phương pháp luận chung nhất là chủ nghĩa duy vật biện chứng và chủ nghĩa duy vật lịch sử của triết học Mác - Lênin.
- Luận giải đúng đắn, khoa học về sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân, về quá trình phát sinh hình thành, phát triển của hình thái kinh tế - xã hội cộng sản chủ nghĩa và các khía cạnh, phạm trù, các nội dung khác của chủ nghĩa xã hội khoa học.

Những phương pháp nghiên cứu cụ thể hơn và những phương pháp cơ tính hơn

(3)

gần, tổng hợp:

+ Phương pháp kết hợp logic và lịch sử.

+ Phương pháp khảo sát và phân tích về mặt chính trị - xã hội dựa trên các điều kiện kinh tế - xã hội, cụ thể là phương pháp cơ tính đặc thù của chủ nghĩa xã hội khoa học.

+ Phương pháp so sánh được sử dụng trong nghiên cứu chủ nghĩa xã hội khoa học.

+ Các phương pháp cơ tính hơn khác: phân tích, tổng hợp, thống kê, so sánh, đối tra xã hội học, sơ đồ hóa, mô hình hóa,...

- Ngoài ra, CM XHKK còn gắn bó trực tiếp với phương pháp tăng kết lý luận từ thực tiễn.

c). Ý nghĩa:

* Về mặt lý luận:

- Trang bị những nhận thức chính trị - xã hội và phương pháp luận khoa học

- Không chỉ giải thích thế giới mà còn cải tạo thế giới theo quy luật phù hợp với tiến bộ, văn minh.

- Cho ta có căn cứ nhận thức khoa học để hoàn cảnh giới, phân tích đúng và đấu tranh chống lại những nhận thức sai lệch.

* Về mặt thực tiễn: góp phần quan trọng trong việc giáo dục niềm tin khoa học cho nhân dân vào mục tiêu, lý tưởng xã hội chủ nghĩa và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội.